

Danyýel kitaby — Ýüz elli altynjy bölüm

*Danyýeliň Soňky Görnüşiniň Açylyşy: Şu Gün Üçin Pygamberlik
Hakykatlaryna Millerit Garaýşy*

Jeff Pippenger

2024-03-24

Biz Danyýeliň soňky görnüşine seretmäge Alfa bilen Omega arkaly görkezilen ýörelgäni ulanyp başlaýarys; bu ýörelge Onuň ahyry hem elmydama başlangyç bilen baglanyşdyrýandygyny görkezýär. Şonuň üçin Danyýeliň soňky görnüşiniň ilkinji aýatynda Danyýel bolan Beltşaçar, şol bir görnüşin iň soňky bölümünde hem görkezilen bolmalydyr. Biz Beltşaçaryň soňky günlerdäki Hudaýyň äht halkyny aňladýandygyny kesgitledik; olar birinji aýatdaky “zat” sözi arkaly görkezilen pygamberlik taryhynyň “çazon” görnüşine düşüňärler. Pygamberlik taryhynyň şol görnüşü Lewiler ýigrimi altydaky “ýedi wagty” bolup, ol iki müň baş ýüz ýigrimi ýyla deň gelýär. Beltşaçar birinji aýatdaky “görnüşe” hem düşüňär; bu bolsa Mesihe degişli duýdansyz peýda bolşy aňladýan iki müň üç ýüz ýylyň “mareh” görnüşidir.

On ikinji bapda, Daniel birinji perişdäniň hereketini hem, üçünji perişdäniň hereketini hem aňladýar, çünki bu iki hereketiň ikisi-de on gyz baradaky timsaly ýerine ýetirýär. On ikinji bapda iň bolmanda baş hakykat bar; olar Millerçi hereketiň bir bölegi bolup, üçünji perişdäniň hereketiniň hem başdan geçirmeli we düşünmeli hakykatlaryny aňladýar. Iki hereket hem on gyz baradaky timsaly ýerine ýetirýär, we iki hereketdäki paýhasly gyzlaryň ikisinden-de şol pygamberlik hakykatyna düşünmek talap edilýär. Iki hereket hem Milleriň tanamaga ugrukdyrylan ilkinji pygamberlik hakykatyna, ýagny Lewiler kitaby 26-daky “ýedi wagt” bilen aňladylýan hakykata düşünmelidir. Galan üç meňzeş tejribe we düşünje bapyň soňky birnäçe aýatynda duş gelýär.

Gündelik gurbanlygyň aýryljak wagtyndan başlap, we haraba öwürýän ýigrenji zadyň dikeldiljek wagtyna çenli müň iki ýüz togsan gün bolar. Müň üç ýüz otuz baş güne ýetýän we garaşýan adam bagtlydyr. Emma sen ahyra çenli öz ýoluň bilen git; çünki sen dynç alarsyň we günleriň ahyrynda öz paýyňda durarsyň. Daniel 12:11–13.

Ylhamyň kitabynda beýan edilýän Hudaýyň galyndy halky üç esasy pygamberlik häsiýetine eýedir. Olar Hudaýyň tabşyryklaryny berjaý edýärler, Isanyň imanyna eýedirlir we Pygamberlik Ruhuny saklaýarlar.

Soňra ol maňa şeýle diýdi: «Ýaz, Bagtlydyr Guzynyň toý saçagyna çagyrylanlar». Şeýle hem ol maňa diýdi: «Bular Hudaýyň hakyky sözleridir». Men oňa sežde etmek üçin onuň aýaklaryna ýykyldym. Emma ol maňa diýdi: «Seret, beýle etme: men seniň hem gullukdaşyňdyryn, hem-de Isanyň şaýatlygyna eýe bolan doganlaryňnyňkydyryn; Hudaýa sežde et, çünki Isanyň şaýatlygy pygamberligiň ruhudyr». Ylham 19:9, 10.

Millerçiler Danyel kitabyndaky “gündelik” diýilýäniň butparazlygy aňladýandygyna, hem-de “gündeligiň” “aýrylan wagtynyň” 508-nji ýyl bolandygyna dogry düşündiler. Şol hakykaty ret

etmek — “İsa baradaky şaýatlygyň” ygtyýaryny ret etmekdir; ol şaýatlyk bolsa “Pygamberlik Ruhudyr”, çünki Pygamberlik Ruhy Millerçileriň “gündelik” baradaky düşünjesinde dogry bolandyklaryny aýyk-aýdyň görkezýär.

“Soňra men ‘Gündelik’ bilen baglylykda gördüm welin, ‘gurban’ sözi adamyň paýhasy tarapyndan goşulypdyr we tekste degişli däl; Reb bolsa onuň dogry düşünilişini höküm sagady baradaky jarçylygy yglan edenlere berdi. 1844-den öň, birlik bar wagty, tas hemmeler ‘Gündelik’ baradaky dogry garaýşda birleşpдилer; emma 1844-den bäri, bulaşyklykda, başga garaýyşlar kabul edildi, munuň yzyndan garaňkylyk we bulaşyklyk geldi.” Review and Herald, November 1, 1850.

Milleritler butparazlygyň 538-nji ýylda papalygyň häkimiýete gelmegine garşy durmagynyň 508-nji ýylda aýrylandygyna düşündiler. Milleritler dogrydylar, ýöne olaryň düşünjesi çäklidi. Birinji aýatda Beltaşar arkaly şekillendirilýän Hudaýyň ahyrzaman halky, 508-nji ýyldan 538-nji ýyla çenli döwri Mesihniň çokundyrylmagynda kuwwatlandyrylmagyndan öň gelen, Onuň durmuşyndaky taýýarlygyň otuz ýyly bilen öňden nusgalandyran pygamberlik döwri hökmünde görerler. Olar bu pygamberlik döwriň 1776-njy ýyldan 1798-nji ýyla çenli bolan pygamberlik döwri hem aňladýandygyny, şeýle hem şol üç döwriň ählisiniň 2001-nji ýylyň 11-nji sentýabrynda başlap, tiz wagtda geljek Ýekşenbe kanuny bilen tamamlanjak bir ýüz kyrk dört müňüň möhürleniş wagtyny aňladýandygyny görerler.

On ikinji bapda, Danyýel Milleritleri hem-de Beltaşar arkaly görkezilenlerde gaýtalanmaly baş möhüm hakykaty we tejribäni aňladýar. Milleritleriň üçünji hakykaty we tejribesi: “hökmüň sagady baradaky gykylygy berenlere Reb tarapyndan berlen ‘gündelik’ babatda dogry düşünje”dir. Şol hakykaty ret etmek — Pygamberlik Ruhy bolan Ellen Waýtyň ýazgylaryny ret etmekdir. Milleritleriň, şeýle hem üçünji perişdäniň habarçylarynyň dördünji hakykaty we tejribesi, 508-nji ýylda, “gündelik” aýryp taşlanan ýylda başlanan müň üç ýüz otuz baş ýyl baradaky pygamberlikdir.

508-nji ýyldan başlap sanalanda, müň üç ýüz otuz baş ýyl seni 1843-nji ýyla ýetirýär; emma diňe bir 1843-nji ýyla däl, çünki pygamberlik hakykatda 1843-nji ýylyň iň soňky gününü anyk görkezýär, sebäbi onda şeýle diýilýär: “Blessed is he that waiteth, and cometh to the thousand three hundred and five and thirty days.” “Cometh” diýip terjime edilen ýewreý sözi “naga” bolup, onuň manysy “degmek” ýa-da “eli bilen ýetmekdir”. Şeýlelikde, pygamberligiň manysy şudur: “blessed is he that waiteth, and” 1843-nji ýyla degýär ýa-da eli bilen ýetýär.

Millerçi taryhyndaky garaşmagyň berekedi ilkinji lapykeçligi başdan geçiren, emma gijä galýan aýana garaşan şol paýhasly gyzlara degişlidi. Millerçiler on gyz baradaky timsalyň hem-de Habakkuk kitabynyň ikinji babyndaky pygamberligiň berjaý bolşunda “gijä galýan aýana” garaşanlarynda, olar bereketlendirilpдилer. Şol gijä galmak döwriünde olar özleriniň şol timsaly berjaý edýändiglerini, hem-de ahyrynda aýanyň “gürlejekdigini” görüpdirler. Olaryň gijä galmak döwri we lapykeçligi, iki müň üç ýüz ýylyň 1843-nji ýylda tamamlanjakdygy barada edilen nädogry kesgitlemä esaslanypdy, emma aýan, hakykatda, 1844-nji ýyl üçindi. Olaryň lapykeçligi 1843-nji ýylyň Mesihniň dolanmazdan tamamlanmagy netijesinde ýüze çykan tejribesine

esaslanypdy. Olaryň lapykeçligi hem-de şondan soň garaşmagy saýlanlar barada yglan edilen bereket, tutuşlygyna 1843-nji ýylyň iň soňky gününe esaslanypdy; şol gün 1844-nji ýyla “degişýär” ýa-da oňa “gelip ýetýär”.

On gyzyň timsalynyň amala aşmagy hökmünde ilkinji lapykeçligiň tejribesi Belteşassar tarapyndan şekillendirilenlerde düşüniler we gaýtalanar. Belteşassar tarapyndan şekillendirilenler tarapyndan ykrar ediljek başinji hakykat we tejribe, “günleriň ahyrynda” Daniýeliň “öz paýynda durjakdygy”dyr.

“Möhür aýrylan wagtdan we hakykatyň nury onuň görnüşleriniň üstüne saçylan wagtdan bäri, Danyýel öz paýyna düşen orunda durandyr. Ol soňky günlerde düşünilmeli bolan şaýatlygy göterip, öz paýyna düşen orunda durýar.” Wagyzlar we Çykyşlar, 1-nji tom, 225, 226.

Milleritler 1798-nji ýylda açylanda, Daniýel kitabyndan gelen bilimiň artmagy arkaly amala aşyrylan arassalanma işini başdan geçirdiler. Belteşassar tarapyndan wekil edilýänler 1989-njy ýylda açylanda, Daniýel kitabyndan gelen bilimiň artmagy arkaly amala aşyrylan arassalanma işini başdan geçirerler. Olar, şeýle hem, Daniýel kitabyň ýüz kyrk dört münüň möhürlenmeginde aýratyn bir maksadynyň bardygyna düşünerler.

«Hudaý bir adama ýerine ýetirmek üçin ýörite bir iş berende, ol Daniýel ýaly öz düşen paýynda we ornunda durmalydyr, Hudaýyň çagyryşyna jogap bermäge taýýar, Onuň maksadyny berjaý etmäge taýýar bolmalydyr». Manuscript Releases, 6-njy tom, 108.

Öňki Laodikialylar hökmünde, Belteşassars tarapyndan şekillendirilenler ahyrky oýanyşyň şol bir kitap bolan Daniýel we Ylham kitaplarynyň üsti bilen amala aşyrylýandygyny tanarlar.

“Daniel we Ylham kitaby has gowy düşünilende, imanlylarda bütinleý başgaça dini tejribe bolar... Ylham kitabyňy öwrenmekden hökmany suratda bir zat düşüniler — Hudaý bilen Öz halkynyň arasyndaky baglanyşyk ýakyn hem anykdygydyr.” The Faith I Live By, 345.

Öňki Laodikeyalylar hökmünde, olar özüleriniň Laodikeya ýagdaýyny tanar, hem-de ruhy taýdan gury süňkler jülgesi ýaly öli bolandyklaryny tanar; we olaryň öli hem ýiten ýagdaýy baradaky göni şaýatlyga jogap hökmünde, diri bolmagyň iň ilkinji zerurlykdygyny ykrar ederler.

“Hakyky takwalygyň aramyzda gaýtadan janlanmagy ähli zerurlyklarymyzyň içinde iň beýigi hem iň gaýragoýulmasyzydyr. Muny gözlemek biziň ilkinji işimiz bolmalydyr.” Selected Messages, book 1, 121.

Mukaddes Kitabyň wada berşi ýaly, kim gözlese, tapar; şonda Mukaddes Ruh olara zerur ruhy janlanmany hut Daniel we Ylham kitaplarynyň döretýändigine düşünmäge ýol görkezzer.

“Biz halk hökmünde bu kitabyň biziň üçin nämäni aňladýandygyna düşünemizde, aramyzda uly bir ruhy oýanma görner.” Testimonies to Ministers, 113.

Danyýlyň soňky görnüşiniň, on ikinji bapda beýan edilişi ýaly, soňky görnüşiniň birinji aýatynda Belteşassar arkaly şekillendirilýän, Hudaýyň soňky günlerdäki äht halkyny emele getirýän tejribäni kesgitleýär. Şol ýerde, Belteşassar hökmünde görkezilen Danyýl iki mün üç ýüz ýyl baradaky içki

görnüşe-de, iki mün baş ýüz ýigrimi ýyl baradaky daşarky görnüşe-de düşüňýär. Ol “zady” hem, “görnüş” hem düşüňýär. Ol chazon görnüşine-de, mareh görnüşine-de düşüňýär. Ol mukaddes ýeriň we goşunyň depelenip-basylmagyna-da, mukaddes ýeriň we goşunyň dikeldilmegine-de düşüňýär. Ol Ulaý derýasynyň-da, Hiddekel derýasynyň-da görnüşlerine düşüňýär.

Bu barlagy indiki makalada dowam etdireris.

“Hudanyň Sözüni has-da ýakyndan öwrenmäge zerurlyk bar; aýratyn-da Danieliň kitaby bilen Ylham kitaby işimiziň taryhynda öň hiç bolmadyk derejede üns merkezinde bolmalydyr. Kābir ugurlarda rim hākimiýeti we papalyk barada aýtmaly zadymyz azrak bolup biler; emma biz Hudaýyň Mukaddes Ruhunyň ylhamy astynda pygamberleriň we resullaryň ýazanlaryna ünsi çekmelidiris. Mukaddes Ruh pygamberligiň berlende-de, şekillendirilen wakalarda-da ýagdaýlary şeýle tertipleşdiripdir welin, munuň arkaly ynsan wekili göze görünmez ýaly, Mesihde gizlenen halda saklanmaly, asmanyň Rebbi Hudaý we Onuň kanuny bolsa beýgeldilmelidir diýlip öwredilýär. Danieliň kitabyny okaň. Şol ýerde görkezilen patyşalyklaryň taryhyny nokatma-nokat göz önüne getiriň. Döwlet işgärlerine, geňeşlere, güýçli goşunlara serediň we Hudaýyň adamlaryň tekepbirligini nädip peseldendigini, ynsan şöhratyny nädip tozana çalandygyny görüň....”

Danyýeliň Hudaýdan alan nury aýratyn hem şu ahyrky günler üçin berildi. Onuň Şinar welaýatynyň beýik derýalary bolan Ulai bilen Hiddekeliň kenarlarynda gören görnüşleri häzir ýerine ýetirilmek işindedir, we öňden aýdylan ähli wakalar tizden-tiz amala aşar.

Danyýeliň pygamberçilikleri berlende, ýehudy halkynyň ýagdaýlaryny göz önünde tutuň.

“Geliň, Mukaddes Kitaby öwrenmäge has köp wagt bagyş edeliň. Biz Söze bolmalysy ýaly düşünmeýäris. Ylham kitaby öz içinde saklaýan görkezmesini düşünmegimiz üçin bize berlen tabşyryk bilen açylýar. Hudaý şeýle diýýär: ‘Okýan bagtlydyr, bu pygamberligiň sözlerini eşidýänler hem, onda ýazylan zatlary berjaý edýänler hem bagtlydyr; çünki wagt golaýdyr.’ Biz halk hökmünde bu kitabyň biziň üçin nämäni aňladýandygyna düşünsek, onda aramyzda uly bir ruhy oýanma görner. Bize ony agtaryp öwrenmek barada berlen tabşyryga garamazdan, onuň öwredýän sapaklaryna doly düşünmeýäris.”

Geçmişte öňretmenler Daniel ile Vahiy’in mühürlü kitaplar olduğunu ilan ettiler ve halk onlardan yüz çevirdi. Birçoklarını o peçeyi kaldırmaktan alıkoymuş görünen gizem perdesini, Tanrı’nın kendi eli, Sözü’nün bu bölümlerinin üzerinden kaldırmıştır. “Vahiy” adının kendisi bile onun mühürlü bir kitap olduğu iddiasıyla çelişir. “Vahiy”, önem taşıyan bir şeyin açığa vurulması demektir. Bu kitabın gerçekleri, bu son günlerde yaşayanlara hitap etmektedir. Biz, kutsal şeylerin mukaddes yerinde, peçe kaldırılmış olarak durmaktayız. Dışarıda durmamalıyız. İçeri girmeliyiz; dikkatsiz, saygısız düşüncelerle değil, aceleci adımlarla değil, fakat hürmet ve Tanrı korkusuyla. Vahiy kitabının peygamberlik sözlerinin yerine gelme vaktine yaklaşılmaktadır....

“Bizde Hudaýyň buýruklary we pygamberligiň ruhy bolan Isa Mesihniň şaýatlygy bar. Bahasyz göwherler Hudaýyň Sözüniň içinde tapylýar. Bu Sözi derňeýänler öz akyllaryny aýdyň saklamalydyrlar. Olar iýip-içmekde hiç wagt bozuk höweslere ýol bermeli däldirler.

Eger olar muny şeýle etseler, beýni bulaşar; olar bu dünýäniň taryhynyň jemleýji wakalary bilen bagly zatlaryň manysyny ýüze çykarmak üçin çuňňur gazyp öwrenmegiň agramyna döz gelip bilmezler.

Haçan-da Danyýel we Ylham kitaplaryna has gowy düşünilse, imany bolanlar bütinleý başgaça dini tejribä eýe bolarlar. Olara asmanyň açyk derwezelerinden şeýle görnüşler görkeziler welin, ýürek we akyl, ýüregi päk bolanlaryň sylagy boljak bagtyýarlygy gazanmak üçin hemmeleriniň ösdürmeli häsiýeti bilen täsirlenendir.

Rebbe bütin kiçigöngüllilik we mülayimlik bilen Wahyda açyp görkezilen zatlara düşünmäge çalyşjaklaryň hemmesine ak pata berer. Bu kitap ebedilik bilen dolup-daşýan hem-de şöhratdan püre-pür bolan şeýle beýik zatlary öz içine alýar welin, ony okap çyn ýürekden öwrenýänleriň hemmesi “bu pygamberligiň sözlerini eşidip, onda ýazylan zatlary saklaýanlara” berlen ak pata eýe bolarlar.

Ylham kitaby öwrenilende bir zat hökman aýdyň bolar — Hudaý bilen Öz halkynyň arasyndaky baglanyşyk ýakyn we kesgindir.

Asman äleminiň älemi bilen bu dünýäniň arasynda ajaýyp bir baglanyşyk görünýär. Daniela aýan edilen zatlar soňra Patmos adasynda Ýuhanna edilen aýan arkaly dolduryldy. Bu iki kitap örän üns bilen öwrenilmelidir. Daniel iki gezek şeýle sorady: Ahyrzaman näçe wagtdan soň bolar?

“Men eşitdim, emma düşünmedim: şonda men: «Eý Rebim, bu zatlaryň ahyry näme bolar?» diýdim. Ol hem diýdi: «Öz ýoluňa git, Daniýel; çünki bu sözler ahyrzamanyň wagtyna çenli ýapyk we möhürlenendir. Köp adamlar päklenip, ak ediler we synalyp geçiriler; emma erbetler erbetlik ederler; erbetleriň hiç biri düşünmez, ýöne paýhaslylar düşünerler. Gündelik gurbanlygyň aýryljak wagtyndan we weýrançylyk getirýän ýigrenji zadyň dikiljek gününden başlap, bir müň iki ýüz togsan gün bolar. Müň üç ýüz otuz baş güne ýetip garaşýan adam bagtlydyr. Emma sen ahyra çenli öz ýoluňa git; çünki sen dynç alarsyň we günleriň ahyrynda öz paýyňda durarsyň.”

“Kitaby açan we şu soňky günlerde nämeleriň bolmalydygy baradaky ylhamy Ýuhanna beren, Ýahuda taýpasynyň Arslanydy.

“Danyýel özüne bölünip berlen paýda durup, ahyrzamanyň wagtyna çenli möhürli saklanan şaýatlygyny göterdi; şol wagt ilkinji perişdäniň habary biziň dünýämize yglan edilmelidi. Bu meseleler şu soňky günlerde çäksiz ähmiýete eýedir; emma ‘köpler päklener, ap-ak bolar we synalyp görler’, ‘erbetler bolsa erbetlik etmegini dowam etdirerler; erbetleriň hiç biri düşünmez.’ Munuň nähili hakykatdygy aýdyňdyr! Günä — Hudaýyň kanunyny bozmakdyr; Hudaýyň kanuny baradaky nura kabul etmejek bolanlar ilkinji, ikinji we üçünji perişdeleriň habarlarynyň yglan edilişine düşünmezler. Danyýel kitaby Ýuhanna berlen aýanlykda açylýar we bizi ýer ýüzüniň taryhynyň iň soňky sahnalaryna alyp barýar.

“Dogan-garyndaşlarymyz soňky günleriň howplarynyň arasynda ýaşaýandygymyzy ýatlarynda saklarmy? Ylham kitabyndan Daniýel bilen baglanyşykda okaň. Bu zatlary öwredin.”

Testimonies to Ministers, 112–115.